

Durmuş Hocaoğlu

Eğittikleriniz ve Doyurduklarınız Bir Gün Elinizdekileri ekip Alabilir

Yeniçağ., “Analiz”, 21 Nisan 2006, Cuma., s.09
“Analiz” Sıra No: 384; 2006-046; Nisan-09

YENIAĞ

Etnik farklılıkların önce psişik kopuşa, sonra ayrışmaya ve en nihyetinde ise topraktan toprak kopararak ayrılmasına kadar varacak olan tehlikeli sürecin nlenebilmesinde eğitim ve kalkınmanın rolünü sıklıkla ve mblağalı bir şekilde vurgu ile gündeme getirenlerin büyükçe bir kısmının, hlis niyetli ama sf, milliyetçilik ve etnikiliğin eğitim ve kalkınma ile olan sıkı bağını tam olarak kavrayabilmek ve değerlendirebilmekten mahrum ve diğer kısmının ise bu hususları kendi etnik emelleri doğrultusunda istismar etmek niyeti taşıyanlar olduğunu söyleyebiliriz. Birinciler için söylenecek şey, eğitim ile, John Dewey’in felsefesinde öngörüldüğü üzere, genç erkekler ve genç kadınların, adet boş bir disket gibi, istenilen şekilde formatlanabileceği tezinin gerçeklerle her vakit uyum göstermediğidir; hakıkate hâlde, eğitim, bir çok mislde de vki’ olduğu üzere, etnik bilinçler üzerinde, tam aksi istikamette, bir Bumerang te’siri hsıl ederek, ekzistans hldeki etnikiliği kognitif hle, yni bilinç seviyesine ykseltebilmekte olup, bunun en iyi bilinen örnekleri, kolonyalistlerin kolonilerinde açtığı okullardan yetişen genç nesillerin, kendi etnikiliklerini ve milliyetiliklerini inş etmeleridir. Filhkika, nasıl ki modern Hint milliyetçiliği İngiliz eğitiminden geçmiş Hintlilerin eseri ise, Fas, Tunus ve Cezair gibi ülkelerdeki modern Arap milliyetçiliği de Fransız okullarında yetişmiş, Fransız dili ve kültürüyle hemhl olmuş, hatt çoğu şahs hayatında dahi Fransızca’yı ana diline tercih eden genç Arap nesillerinin eseri olmuştur. Türkiye’deki ilk modern yerli Krtlğn teşekkülünde Abdülhamid’in Türk okullarında aynı niyetle okuttuğu Kürt gençlerinin fevkalde büyük katkısını ve bilhare, Krtlğn Cumhuriyet döneminde de, Cumhuriyet okullarında okuyanlar ile gelişip aynı serpildeğini htırlamak dahi yeterli olacaktır. İşte “Bumerang Etkisi” ile kastedilen budur.

Hiç kimse gerek Abdülhamid’i ve gerekse de Cumhuriyetileri bilinçli olarak etnikilik programları hazırlamakla itham edemeyeceğine göre, hlis niyetlerle bile nelere yol aılabileceği daha yi anlaşılmış olur belki; kaldı ki etnikilerin “eğitim” talebiyle asıl olarak “Ana Dilde Eğitim”i kastettikleri göz önünde tutulacak olursa bu netcelerin nerelere kadar uzanacağı, ayrıca işahtan vreste tutulmak gerektir ama yine de bahsedelim, tek cümle: Daha da irileşmiş, zamanlaşmiş, etnikilikten milliyetçiliğe geçen bir etnik bilinç.

Yatırım da hkez; bilinçsiz ve dikkatsiz, etnikilik ve milliyetçilik hareketlerinin yatırımlarla, snleşme ile olan yakın bağlantısından bhaber, sdece muayyen bir bölgeye teksf edilmiş bir yoğun yatırım hareketi, benzine ateşle yaklaşmak gibi olacak, ülkenin bu bölgesindeki yoğun etnik nfsun milletleşme süreci üzerinde bir katalizör te’siri hsıl ederek bir etnikilik patlamasına, etnikiliğin etnikiliği de aşarak milliyetçiliğe inkılab etmesine sebebiyet verecektir. Çünkü, mlm olduğu veiyle, modern şekliyle milliyetçilik, sn yatırımların yaratacağı orta sınıfın siys vaziyet alışı ve siys ideolojisidir.

Bu sretle, Krtlerin talep ettiği doğrultuda ve talep ettiği tarzda bir eğitim ve yatırıma yönelecek olan Türk devletinin elde edeceği tek hsıla, kendi eliyle kendi mezrını kazmak olacaktır. Niyet hlis olsa bile bu kbet kaçınılmazdır; bir kere bilenen ve bilinçlenen ve

seviye yükselterek milliyetçiliğe terfî eden, taban kitlesini oluşturmuş bir etnikçilik ile hiçbir şekil ve sûrette aynı topraklar paylaşamaz: Bölünme, parçalanma, toprak kaybı, hattâ belki kanlı bir iç çatışma, durdurulamaz gelişmeler olacaktır; buna bir de, Güneydoğu gibi, hemen yanibaşında artık kuvveden fiile çıkmış, Amerikan destekli bir Kürdistan ve O'nun irredantist politikalarını ekleyiniz!.. Ya sonrası? Bu noktada, “*Milliyetçilik temelde, modern formda idarî otonomiye ulaşmayla ilişkilidir. Bir başka deyişle, bütün milliyetçi hareketler siyasîdir*” diyen Mithat Baydur'un bu konuda bir yazısından bir pasaja mürâcaat edelim [“Ulus-Devlet ve Ötesine Teorik Yaklaşımlar ve Türkiye Üzerine Birkaç Not”., *Türkiye Günlüğü*., Sayı: 23, Yaz 1993., s.1]:

“Bir azınlık topluluğun bir devletten ayrılma girişimi azınlık ve egemen çoğunluk arasında çatışmaya yol açabilir. Bu aşamada, etnik grup liderlerinin kışkırtıcı bir işlev yüklediklerini de ifade etmeliyiz./..”

“Bazı teorisyenlere göre, kendi kimliğini korumayı veya güçlendirmeyi arzu eden bir kültürel azınlığın son aşamada amacı, bağımlı bulunduğu ve azınlık statüsünde olduğu devletten ayrılmak olacaktır. Ayrılıkçı gruplar isteklerini, iktisadî sömürü, siyasî ilgisizlik, kültürel olarak ikincil bir konuma itilmek, temel haklardan yararlanamamak gibi konular üzerinde yükseltirler.”.../

.../

“Ayrılıkçı hareketlere yabancı müdahale olması eğilimi de fazladır. Gruplar arasında tartışmalar uzadıkça iki taraf da dış kaynaklı destek arar. Olayın geçtiği bölgenin stratejik konumu veya bölgede devam eden ideolojik çıkar çatışmaları, yabancı güçleri de tartışmaların içine çekebilir.”

★ ★ ★

Görüldüğü gibi mes'ele o kadar basit değil; eğittikleriniz ve doyurduklarınız bir gün elinizdekileri elinizden çekip alabilir. Ancak bütün bu mülâhazalardan, eğitim ve yatırımın mutlak mânâda reddi gibi bir netîceye de varılamaz. O hâlde?

